

МИНИСТЕРСТВО НА ТУРИЗМА

НАСОКИ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ И ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНИ СРЕДСТВА НА ЛИЦА, ИЗВЪРШВАЩИ ТУРОПЕРАТОРСКА И ТУРИСТИЧЕСКА АГЕНТСКА ДЕЙНОСТ, ЗА КОМПЕНСИРАНЕ НА ЗАГУБИ В РЕЗУЛТАТ НА ЕПИДЕМИЧНИЯ ВЗРИВ ОТ COVID-19

Съдържание

1. Наименование на мярката за държавна помощ.....	2
2. Кратко описание на мярката	2
3. Условия за предоставяне на помощта	2
4. Общ размер на финансова помощ по схемата	3
5. Минимален и максимален размер на финансова помощ за конкретно заявление	3
6. Допустими кандидати.....	4
6.1. Критерии за допустимост на кандидатите	4
6.2. Критерии за недопустимост на кандидатите	4
7. Краен срок за подаване на заявленията за държавна помощ.....	5
8. Процедура по подаване на заявленията за държавна помощ.....	5
9. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване	6
10. Процедура за разглеждане на формулярите за кандидатстване и контрол	8
10.1 Процедура за разглеждане на формулярите за кандидатстване	8
10.2 Контрол	9
11. Допълнителна информация	9

1. Наименование на мярката за държавна помощ

Държавна помощ за предоставяне на **безвъзмездни средства на лица, извършващи туроператорска и туристическа агентска дейност съгласно чл. 26а от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение**, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г. и за преодоляване на последиците.

2. Кратко описание на мярката

Мярката представлява държавна помощ под формата на **преки безвъзмездни средства съгласно раздел т. 3.1 от Временната рамка за мерки за държавна помощ в подкрепа на икономиката в условията на сегашния епидемичен взрив от COVID-19**, приета на 19 март 2020 г. (С (2020) 1863), и нейните изменения С (2020) 2215 и С (2020) 3156, приети съответно на 3 април 2020 г., 8 май 2020 г. и 29.06.2020 г. и С (2020) 7127 от 13 октомври 2020 г.

Администратор на помощта е министърът на туризма.

3. Условия за предоставяне на помощта

Безвъзмездните средства се **предоставят еднократно за компенсиране на загуби на туроператорите и туристическите агенти за периода от 01.03.2020 г. до 31.12.2020 г.**

Средствата се използват приоритетно за **компенсиране на разходи, произтичащи от отказали се от ваучери клиенти**, които не са възстановени от доставчиците на услуги към датата на получаване на държавната помощ, както и за покриване на извършените през периода разходи за основната дейност на съответния туроператор или туристически агент.

Туроператорът/туристическият агент следва да разполага с доказателства, че разходите, подлежащи на компенсиране, не са възстановени **към датата на получаването на помощта**, и въз основа на които може да се направи обосновано предположение, че няма да бъдат възстановени на по-късен етап, както и че не са покрити от застраховка.

ВАЖНО: В случай, че разходите бъдат възстановени от доставчиците на услугите в пет годишен срок, считано от датата на плащане на услугата на доставчика или получени като обезщетение по застрахователно събитие, получената компенсация за тези разходи трябва да бъде възстановена на Министерството на туризма.

4. Общ размер на финансова помощ по схемата

51 000 000 лв. национално финансиране със средства от държавния бюджет на Република България.

5. Минимален и максимален размер на финансова помощ за конкретно заявление

Минимален размер на помощта не се предвижда.

Размерът на държавната помощ по настоящата схема е 4 % от оборота¹ на туроператорите и туристическите агенти без ДДС през 2019 г., оповестен във финансовия отчет съгласно Закона за счетоводството, като същият не може да надхвърля 800 000 EUR на предприятие, съгласно общия размер на помощта по раздел 3.1, т. 22 от Временна рамка за мерки за държавна помощ в подкрепа на икономиката в условията на сегашния епидемичен взрив от COVID-19.

Лимитът съгласно раздел 3.1 от Временната рамка се изчислява на ниво група свързани предприятия. Свързаността се определя съобразно Анекс 1 от Регламент (ЕС) № 651/2014.

Помощта може да се кумулира с помощи в съответствие с регламентите за помощ de minimis - Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis (ОВ L 352, 24.12.2013 г., стр. 1), Регламент (ЕС) № 1408/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis в селскостопанския сектор (ОВ L 352, 24.12.2013 г., стр. 9), Регламент (ЕС) № 717/2014 на Комисията от 27 юни 2014 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis в сектора на рибарството и аквакултурите (ОВ L 190, 28.6.2014 г., стр. 45) и Регламент (ЕС) № 360/2012 на Комисията от 25 април 2012 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към минималната помощ (de minimis) за предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес (ОВ L 114, 26.4.2012 г., стр. 8).

Помощта може да се кумулира с помощи в съответствие с Общия регламент за групово освобождаване, при условие че се спазват разпоредбите и правилата за кумулиране от Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 г. за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (Общ регламент за групово освобождаване).

¹ Оборот (общ) е сумата на всички реализирани продажби на продукция, стоки, услуги и други продажби, намалена с данъка върху добавената стойност, когато лицата са регистрирани по ЗДДС

ВАЖНО: Безвъзмездната финансова помощ, предоставяна по схемата, може да бъде в размер на 4 % от оборота на туроператорите и/или туристическите агенти без ДДС през 2019 г., оповестен в годишния финансов отчет съгласно Закона за счетоводството.

Стойността на заявената безвъзмездна помощ се попълва в т. 3 от Формуляра за кандидатстване.

Министерството на туризма ще извърши служебни проверки на декларирания оборот като може да изисква разяснения и документи по отношение на декларирания от кандидата размер на оборота от Годишната данъчна декларация за 2019 г.

В случай че кандидатът е посочил по-голям от максимално допустимия размер от 4 % от оборота съгласно Годишната данъчна декларация за 2019 г., МТ ще извърши корекция в бюджета на основание предоставените данни по служебен път от Националния статистически институт.

6. Допустими кандидати

6.1. Критерии за допустимост на кандидатите

Допустими кандидати са предприятия, които са:

- 1. Туроператори и/или туристически агенти, които са регистрирани съгласно Раздел I, Глава седма от Закона за туризма и вписани в Националния туристически регистър;**
- 2. Туроператори, които имат сключена застраховка „Отговорност на туроператора“ съгласно чл. 97 от Закона за туризма, валидна към датата на подаване на заявлението.**
- 3. Туроператори и туристически агенти, които към 31 декември 2019 г. не са в затруднено положение (по смисъла на Общия регламент за групово освобождаване – чл. 2, т. 18 от Регламент (ЕС) № 651/2014 г.).**

6.2. Критерии за недопустимост на кандидатите

Недопустими кандидати по схемата са:

- 1. Предприятия, които извършват дейност в селскостопанския сектор, секторите на рибарството и аквакултурите, изложени в т. 23 от Временна рамка за мерки за държавна помощ в подкрепа на икономиката в условията на сегашния епидемичен взрив от COVID-19;**
- 2. Предприятие, което е в производство по несъстоятелност или ликвидация, както и е обявено в несъстоятелност;**
- 3. Предприятие, което е получавало помощ, която е обявена за незаконосъобразна и несъвместима с общия пазар или не е изпълнено разпореждане за възстановяването ѝ;**
- 4. Предприятие, което има задължения по влезли в сила актове и/или има разсрочени, отсрочени или необезпечени задължения към държавата.**

7. Краен срок за подаване на заявленията за държавна помощ

Ще се прилага схема за предоставяне на финансова помощ с един краен срок за кандидатстване.

ВАЖНО: С оглед своевременно изплащане на помощта за приоритетно компенсиране на разходи, произтичащи от отказали се от ваучери клиенти, както и за покриване на извършените през периода разходи за основната дейност, се препоръчва заявленията да бъдат подавани в рамките на 14 дни от датата на отваряне на процедурата.

В рамките на настоящата схема кандидатите могат да подадат само едно заявление за подкрепа. В случай че един кандидат е подал повече от едно заявление за подкрепа, се разглежда само първото постъпило заявление.

8. Процедура по подаване на заявленията за държавна помощ

Подаването на заявленията за държавна помощ се извършва по електронен път чрез попълване на уеб базиран формуляр за кандидатстване и подаване на формуляра и придружителните документи чрез Системата за управление на националните инвестиции (СУНИ) чрез модула „Е-кандидатстване“ на следния интернет адрес: <https://enims.egov.bg/bg/s/Default/Index>.

Ръководството за работа със системата СУНИ е достъпно на следния адрес: <https://enims.egov.bg/bg/s/Default/Manual>.

Във Формуляра за кандидатстване се попълват няколко задължителни раздела, касаещи следната информация:

Раздел „Данни за кандидата“.

Раздел „Заявен размер на помощта“, в който кандидата заявява размер на помощта по настоящата схема, който може да бъде на стойност до 4 на сто от оборота без ДДС през 2019 г., представляващ нетните приходи от продажби, оповестени в годишния финансов отчет съгласно изискванията на Закона за счетоводството, но не повече от 1 564 664,00 лв. (800 000 евро).

Раздел „Допълнителна информация“, в който се посочва информация по отношение на следните обстоятелства за кандидата:

1. Данни за регистрация в Националния туристически регистър (НТР) на туроператора и/или туристическия агент и уникалния регистрационен номер, с които са вписани съгласно Раздел I, Глава седма от Закона за туризма в НТР;

2. При кандидат туроператор – данни за сключената застраховка „Отговорност на туроператора“, съгласно чл. 97 от Закона за туризма, валидна към датата на подаване на заявлението (отбелязват се лимит на отговорност на туроператора и срок на валидност на застраховката);
3. Размер на декларираният оборот на дружеството в годишния финансов отчет за 2019 г., съгласно изискванията на Закона за счетоводството.
4. Стойността на дължимите суми към клиенти, чиито туристически пътувания не са били осъществени;
5. Фирмена банкова сметка на кандидата.

Към Формуляра се прилагат/подават изцяло електронно описаните по-долу приложения. Посочените документи се описват в т. 6 „Прикачени електронно подписани документи“ от Формуляра преди подаването му. Всички документи се представят на български език без корекции. Документ, чийто оригинал е на чужд език, се представя и в превод на български език.

9. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване

Кандидатите следва да представят следните документи:

1. Изрично пълномощно по образец за подаване на Формуляра за кандидатстване (ако е приложимо), с което се упълномощава титуляр на КЕП, с който ще се подаде Формуляра за кандидатстване - *Приложение № 1*;
2. Декларация по образец за изпълнени условия по Временната рамка за мерки за държавна помощ в подкрепа на икономиката в условията на сегашния епидемичен взрив от COVID-19 - *Приложение №2*;
3. Декларация по образец от законния представител на туроператора или туристическия агент за липса на задължения към държавата към датата на подаване на заявлението - *Приложение № 3*;
4. Декларации за съгласие по образец от законния представител на туроператора или туристическия агент данните на кандидата да бъдат предоставени от Националния статистически институт на Министерството на туризма по служебен път *Приложение № 4*.
5. Декларация по образец от законния представител на туроператора или туристическия агент за годишния оборот на дружеството през 2019 г. - *Приложение № 5*

ВАЖНО: Формулярът се подава електронно чрез СУНИ като се подписва с валиден КЕП към датата на кандидатстване от лице с право да представлява кандидата или упълномощено от него лице. В случаите, когато кандидатът се представлява само заедно от няколко физически лица, проектното предложение се подписва от всяко от тях при подаването.

При упълномощаване следва да се прикачи в СУНИ изрично пълномощно – попълнено по образец (Приложение 1), подписано с КЕП от официалния представител на кандидата, в зависимост от начина на представяване – заедно и/или поотделно. В случай че кандидатът се представява само заедно от няколко физически лица, изричното пълномощно се подписва с КЕП от всички от тях и се прикачва в СУНИ.

В случай на подаване на Формуляра от пълномощник КЕП-ът, с който се подписва същото, следва да бъде с титуляр и автор упълномощеното физическо лице, а в случай на упълномощаване на юридическо лице – КЕП-ът следва да бъде с титуляр упълномощеното юридическо лице и автор – официалният представляващ на упълномощеното юридическо лице.

Моля, обърнете внимание, че е препоръчително Формулярът да се подава винаги от профила на кандидата, не от друг профил, тъй като впоследствие ще бъде използван именно този профил за комуникация с МТ и за отстраняване на нередовности във връзка с подаденото заявление по време на неговата оценка.

По време на етап „Оценка“ комуникацията с кандидата и отстраняването на нередовности по подаденото проектно предложение ще се извършват електронно чрез профила на кандидата в СУНИ, от който е подаден съответният формуляр като промени на посочения профил (вкл. промяна на имейл адреса, асоцииран към съответния профил) са недопустими.

До приключването на работата на оценителите кандидатът има възможност да оттегли своето заявление като подаде искане чрез СУНИ, модул Комуникация с отговорна организация. Кандидатът има право след потвърдено оттегляне да подаде ново заявление, в рамките на крайния срок за кандидатстване.

ВАЖНО: При промяна в обстоятелствата, настъпили след подаване на заявлението за кандидатстване относно информацията, декларирана в Приложение 2 (в частта за получена държавна или минимална помощ) и/или Приложение 3 (задължения към държавата), кандидатите следва незабавно да уведомят Администратора на настоящата схема (Министерство на туризма). Промените се отразяват в съответната/те декларация/и, подписва/т се с КЕП от лицата, официално представляващи кандидата (вписани в Търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ, а не упълномощени) и се изпращат до Министерството на туризма чрез СУНИ, модул Комуникация с организация.

Моля обърнете внимание, че само Формулярът за кандидатстване и изискуемите на етап кандидатстване документи ще бъдат оценявани. Затова изключително важно е тези документи да съдържат цялата необходима информация.

Кандидатът носи цялата отговорност за верността на финансовата информация, представена в заявлението.

Изисквания към документите:

Документите по т. 2-4 се подписват с валиден КЕП от лицата, официално представляващи кандидата (вписани в Търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ, а не упълномощени) и се прикачват в СУНИ.

Декларацията по т.5 се подписва от всички лица с право да представляват кандидата, независимо дали се представляват заедно и/или поотделно.

В случаите, когато кандидатът се представлява само заедно от няколко физически лица, декларациите се попълват и подписват от всяко от тях.

Официалният/те представител/и на кандидата няма/т право да упълномощава/т други лица да подписват декларациите по точки от 2 до 5 тъй като с тях се декларира данни, които деклараторът/ите декларира/т в лично качество или съответно данни за представляването от него/тях юридическо лице, като за верността им се носи наказателна отговорност, която също е лична.

Важно: Всички документи по т. 1-5 се подписват с валиден КЕП на локалния компютър, като е препоръчително подписването да е чрез attached signature – файл и подпис в един документ.

10. Процедура за разглеждане на формулярите за кандидатстване и контрол

10.1 Процедура за разглеждане на формулярите за кандидатстване

Подадените формуляри се разглеждат в **20-дневен срок** от получаването им по реда на тяхното постъпване от длъжностни лица и/или външни експерти, определени със заповед на министъра на туризма.

В случай на установени по време на оценката **нередовности, непълноти и/или несъответствия** на документите за кандидатстване на съответния кандидат се изпраща уведомление за установените нередовности, непълноти и/или несъответствия и се определя разумен срок за тяхното отстраняване, който не може да бъде по дълъг от 10 дни, като денят на получаване на уведомлението не се брои. В уведомлението, което се изпраща на кандидата, задължително се съдържа информация, че неотстраняването на установените нередовности може да доведе до прекратяване на производството по отношение на съответния кандидат. Искането за предоставяне на информация/документи се изпраща чрез системата СУНИ, като кандидатът получава съобщение на електронния адрес, асоцииран към профила на лицето, подало заявлението за кандидатстване. В тези случаи, срокът за разглеждане на подадения формуляр спира да тече.

Само формулярът за кандидатстване и изискуемите на етап кандидатстване документи ще бъдат оценявани. Затова изключително важно е тези документи да съдържат цялата необходима информация. Кандидатът носи цялата отговорност за верността на информация, представена в заявлението.

Оценката на документите се извършва на базата Оценъчен лист по образец - Приложение 6 към насоките.

В срок до 14 дни от разглеждането на формуляра, министърът на туризма се произнася със **заповед за одобрение или отказ** от предоставяне на безвъзмездните средства, която се връчва на туроператора или туристическия агент по реда на Административнопроцесуалния кодекс през СУНИ. МТ не носи отговорност, ако поради грешни и/или непълни данни за кореспонденция, предоставени от самите кандидати, те не получават кореспонденцията с МТ или упълномощено от него лице.

Заповедта за отказ за предоставяне на безвъзмездните средства помощ подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

10.2 Контрол

Предварителният контрол по схемата за държавна помощ се извършва от министъра на туризма.

Последващият контрол се извършва по реда на Закона за държавната финансова инспекция.

Възстановяването на неправомерно предоставена държавна помощ се извършва съгласно Закона за държавните помощи и Правилника за прилагане на Закона за държавните помощи.

Неправомерно предоставената държавна помощ подлежи на принудително изпълнение по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

11. Допълнителна информация

За целите на прилагането на настоящата процедура за държавна помощ и комуникацията между администратора на помощ и заинтересованите кандидати се прилагат следните дефиниции съгласно законодателството на Република България и Европейския съюз:

1. **„Туроператор“** е търговец, който комбинира и продава или предлага за продажба туристически пакети, било то пряко, било то чрез друг търговец или заедно с друг търговец и е регистриран за упражняване на дейност съгласно Раздел I, Глава седма от Закона за туризма и е вписани в Националния туристически регистър.

2. **„Туристически агент“** е лице, регистрирано по реда на Закона за туризма и вписано в Националния туристически регистър за осъществяване на туристическа агентска дейност, различно от туроператор, което продава или предлага за продажба туристически пакети, изготвени от туроператор.

3. **„Оборот без ДДС“** по смисъла на чл. 3 са нетните приходи от продажби, оповестени в годишния финансов отчет съгласно изискванията на Закона за счетоводството.

4. **„Предприятие в затруднено положение“**, съгласно дефиницията на чл. 2, т. 18 от Регламент (ЕС) № 651/2014 е предприятие, по отношение на което е изпълнено поне едно от следните обстоятелства:

а) в случай на дружество с ограничена отговорност (което не е МСП, което съществува по-малко от три години или, за целите на допустимостта за помощите за рисково финансиране, МСП, което е извършило своята първа търговска продажба преди най-много 7 години и което отговаря на условията за инвестиции за рисково финансиране въз основа на извършен от избрания финансов посредник финансов и правен анализ), когато неговият записан акционерен капитал е намалял с повече от половината поради натрупани загуби. Такъв е случаят, когато приспадането на натрупаните загуби от резервите (и всички други елементи, които по принцип се считат за част от собствения капитал на дружеството) води до отрицателен кумулативен резултат, който надхвърля половината от записания акционерен капитал. За целите на настоящата разпоредба под понятието „дружество с ограничена отговорност“ се разбира по-специално видовете дружества, посочени в приложение I към Директива 2013/34/ЕС, а понятието „акционерен капитал“ включва, когато е уместно, премии от акции;

б) в случай на дружество, при което поне някои съдружници носят неограничена отговорност за задълженията на дружеството (което не е МСП, което съществува по-малко от три години или, за целите на допустимостта за помощите за рисково финансиране, МСП, което е извършило своята първа търговска продажба преди най-много 7 години и което отговаря на условията за инвестиции за рисково финансиране въз основа на извършен от избрания финансов посредник финансов и правен анализ), когато капиталът, вписан в баланса на дружеството, е намалял с повече от половината поради натрупани загуби. За целите на настоящата разпоредба под понятието „дружество, при което поне някои съдружници носят неограничена отговорност за задълженията на дружеството“, се разбира по-специално типовете дружества, посочени в приложение II към Директива 2013/34/ЕС;

в) когато предприятието е в процедура по колективна несъстоятелност или отговаря на критериите на своето вътрешно право, за да бъде обект на процедура по колективна несъстоятелност по искане на неговите кредитори;

г) когато предприятието е получило помощ за оздравяване и все още не е възстановило заема или не е прекратило гаранцията, или е получило помощ за реструктуриране и все още е обект на план за реструктуриране;

д) когато предприятието не е МСП и през последните две години:

- 1) съотношението задължения/собствен капитал на предприятието е било по-голямо от 7,5;
- и
- 2) съотношението за лихвено покритие на предприятието, изчислено на основата на EBITDA, е било под 1,0.

5. „Свързани предприятия“, съгласно дефиницията на чл. 3, т.3 от Приложение 1 на Регламент (ЕС) № 651/2014 на ниво група са предприятия, които имат едно от следните взаимоотношения:

- а) едно предприятие притежава мнозинство от правата на глас на акционерите или съдружниците в друго предприятие;
- б) едно предприятие има право да назначава или отстранява мнозинството от членовете на административните, управителните или надзорните органи на друго предприятие;
- в) едно предприятие има правото да упражнява доминиращо влияние върху друго предприятие по силата на договор, сключен с това предприятие, или на разпоредба в устава или в учредителния акт на това предприятие;
- г) едно предприятие, което е акционер или съдружник в друго предприятие, контролира самостоятелно, по силата на споразумение с други акционери или съдружници в това предприятие, мнозинството от правата на глас на акционерите или съдружниците в това предприятие.

6. Микро-, малки и средни предприятия (МСП)“ съгласно дефиницията на чл. 2 от Приложение 1 на Регламент (ЕС) № 651/2014 са предприятия, в които работят по-малко от 250 души и чийто годишен оборот не надхвърля 50 млн. евро и/или чийто общ годишен счетоводен баланс не надвишава 43 млн. евро.

В рамките на категорията МСП малко предприятие се дефинира като предприятие, което наема под 50 души персонал и чийто годишен оборот и/или общ годишен баланс не надвишава 10 млн. евро.

В рамките на категорията МСП микропредприятие се дефинира като предприятие, в което работят под 10 души и чийто годишен оборот и/или годишен общ счетоводен баланс не надвишава 2 млн. евро.

7. „Отказали се от ваучери клиенти“ са пътуващи, чието туристическо пътуване е било отменено до 31 декември 2020 г. поради разпространението на COVID-19 и не са приели ваучер по смисъла на чл. 25 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците.

8. Квалифициран електронен подпис (КЕП) към датата на кандидатстване е КЕП с титуляр и автор - физическото лице, което е официален представител на кандидата или КЕП с титуляр юридическото лице-кандидат, като автор на подписа в този случай следва да е официалния представител на предприятието-кандидат.